Doelgroep groep 6 - 8
Lesduur 45 minuten

DOCUMENTAIRE
‘MIJN GELUKKIGE INGEWIKKELDE FAMILIE’

Deze les staat in het teken van families, emoties en jezelf kunnen zijn binnen verschillende gezinssituaties. In de film ‘Mijn gelukkige ingewikkelde familie’ (16 minuten) volgen we kinderen die opgroeien in diverse samengestelde gezinnen. Ze vertellen openhartig over wat hun familie gelukkig maakt, maar ook wat soms ingewikkeld voelt.

IN DEZE LES

- leren leerlingen dat families in vele vormen bestaan en dat elke familie uniek is;
- ontwikkelen leerlingen empathie voor kinderen in verschillende gezinssituaties;
- begrijpen leerlingen dat ‘gelukkig’ en ‘ingewikkeld’ naast elkaar kunnen bestaan;

Nieuwe Kerndoelen	
Nederlands	1A, 1B, 2A, 2B, 3A, 3B, 4A, 4B
Burgerschap	19A, 20A, 20B
Mens en maatschappij	28C, 28D
Huidige kerndoelen	
Nederlands	1, 2, 3,5,9,
Oriëntatie op jezelf en de wereld:	34, 37, 38

BENODIGDHEDEN

- Documentaire ‘Mijn gelukkige ingewikkelde familie’ (op het digibord). Te vinden via de QR code of in de COC Kennisbieb: **onderwijs. coc.nl/kennisbieb**;
- Invulblad ‘Mijn gelukkige ingewikkelde familie’ (geprint voor iedere leerling). Te vinden in de COC Kennisbieb;
- Optioneel: PowerPointpresentatie ‘Mijn gelukkige ingewikkelde familie’. Te vinden in de COC Kennisbieb;
- Papier en pennen

Mijn gelukkige ingewikkelde familie

COC Kennisbieb

VOORBEREIDING

Stap 1 Bekijk de film vooraf.

Stap 2 Lees de nabespreekvragen door. Bepaal of je de leerlingen eerst zelf de vragen laat behandelen of meteen klassikaal.

Stap 3 Denk na over mogelijke gevoeligheden in de klas (bijv. scheiding, verlies, samengestelde gezinnen).

LESONDERDEEL 1 INTRODUCTIE

10 MIN

- Vertel dat jullie een documentaire gaan kijken.
- Leg uit dat een documentaire of film echte verhalen laat zien om een onderwerp beter te begrijpen. In deze documentaire volgen wij Isa, Dylan en Isabel en hun families.
- Introduceer het onderwerp door de volgende vragen te stellen.
  - De titel van de film is 'Mijn gelukkige ingewikkelde familie'. Waar denk je dat deze film over gaat?
  - Wat betekent familie volgens jou?
  - Welke soorten families ken je in jouw omgeving? Kunnen we verschillende vormen van families opnoemen?
- Gebruik bij de laatste vraag de kans om ook verschillende soorten families te benoemen die kinderen in je klas misschien nog niet kennen, zoals:
  - één ouder
  - twee moeders
  - adoptiegezin
  - opa en oma
  - co-ouderschap
  - twee vaders
  - pleeggezin/pleegouders

TIP!

Als kinderen iets vertellen over zichzelf of over een ander kind wat in jouw klas niet zo vaak voorkomt (bijvoorbeeld dat een kind twee vaders heeft), reageer dan niet met uitspraken als 'wat bijzonder' of 'dat is zeker wel heel anders'. Hiermee benadruk je namelijk de verschillen en zet je een kind in een uitzonderingspositie. Als je er gewoon over doet, zien kinderen het ook als iets gewoons. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen overeenkomsten leren zien tussen zichzelf en een ander. Juist als kinderen deze overeenkomsten leren zien, wordt het makkelijker voor ze om zich in te leven in een ander

LESONDERDEEL 2 FILM KIJKEN

16 MIN

Bekijk de documentaire **Mijn gelukkige ingewikkelde familie**.

LESONDERDEEL 3 NABESPREKEN

15 MIN

Hieronder staan vragen die op dezelfde wijze zijn opgenomen in het invulblad. Bepaal of je de leerlingen eerst zelfstandig, in groepjes of in duo's de vragen laat beantwoorden, of dat je deze meteen klassikaal bespreekt.

1. Hoe voelen Isa, Dylan en Isabel zich aan het begin van de film?
2. Zou je de vraag "Wat is volgens jou familie?" nu anders beantwoorden dan vóór de film?
3. Hoe voelen Isa, Dylan en Isabel zich ongeveer in het midden van de film? Waarom voelen zich zo denk je?
4. Isa zegt in de film: "Het aller-allerstomste is dat ik onrust voel of ik iedereen wel genoeg zie." Wat bedoelt Isa hiermee?
5. Denk je dat Isa, Dylan en Isabel het vooral ingewikkeld vinden op het moment dat ze hun situatie aan iemand anders moeten uitleggen, of vinden ze het zelf ingewikkeld?

6. Wat maakte de families van Isa, Dylan & Isabel soms ingewikkeld? En wat maakte de families gelukkig?
7. Wat zou je doen als je merkt dat iemand het ingewikkeld vindt om diens familie uit te leggen?
8. Bedenk drie kernwoorden die samenvatten wat fijn is aan het hebben van familie.
9. Denk je dat deze kernwoorden alleen voor jou gelden, of ook voor kinderen in andere soorten families?

LESONDERDEEL 4 OPTIONEEL - VERWERKINGSOPDRACHT

15 MIN

Laat de leerlingen nu een creatieve opdracht uitvoeren die ook op het invulblad staat, waarbij ze een brief schrijven of een videobericht opnemen.

- Vertel dat ze een brief of videobericht gaan maken.
- De leerlingen mogen kiezen of ze dit
  - voor een familielid uit hun eigen leven doen;
  - of voor een van de kinderen uit de film: Isa, Dylan of Isabel.

Hulpvragen hierbij zijn:

- Wat wil je hen vertellen wat je misschien nog nooit hebt gezegd?
- Wat zou je graag van hen willen weten?
- Waar ben je nieuwsgierig naar?
- Welk compliment wil je hen geven?

- Laat leerlingen hun brief, tekening of videoboodschap presenteren. Stimuleer dat leerlingen vragen aan elkaar mogen stellen zoals ''Waarom heb je dit gekozen?''

LESONDERDEEL 5 EVALUATIE

5 MIN

Sluit de les af door de volgende vragen te stellen:

- Wat neem jij mee uit deze les over verschillende families?
- Wat heeft jou het meest geraakt in de verhalen van Isa, Dylan of Isabel?

Deze lesbrief is samen met International Documentary Film Festival Amsterdam (IDFA) gemaakt. Bij IDFA zien scholieren en studenten documentaires met impact. Persoonlijke, echte verhalen maken het makkelijker om met empathie naar complexe thema's te kijken. IDFA heeft het hele jaar door relevante filmprogramma's voor het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en mbo - online én in filmtheaters in het hele land